

da slovnica gosp. Metelka zagovarja požiravni govor; njegov z v namestu je poseben pol-samoglasnik za i ali u , ne pa za o ; gosp. Potočnikova nareja iz namestu naravnost predlog brez ozira na sostavo besed. Kar se pa tiče staroslovenščine, je ona res dobro in pravo vodilo v dvomljivih rečeh, ne pa da naša slovenščina, katero toliko stoletij in toliko dogodeb loči od stare, bi se ne smela nikjer in nikoli ganiti od staroslovenščine; čeravno ste naj bližja žlahta, eno pa vendar niste. Ne tajimo, da je res marsikak pogrešek v slov. berilih, saj se jih tudi v družih in celó nemških ne manjka, in Bürger je pretresovaje nekdaž Goethe-ta spisal sostavek z nadpisom; „Dass Goethe nicht deutsch versteht!“ Človek se rad zmoti. Saj tudi „pretresu“ našega častitega gosp. pisatelja pomot ne manjka; naj memogredé povemo le nektare: zadržaj ni slovenski Inhalt, ampak Hinderniss; pisalo ni Schreibweise, ampak Schreibwerkzeug, pisava je Schreibweise; verz je res latinski, al stih je gerški; slikarstvo ni malarija, ampak po serbski Bildhauerkunst, vodnjak je tako malo Brunnen (ampak jedes Wasserbehältniss) kakor je černilo (Schwärze) Tinte; „ta sprememba je ne“ (namesti ni) je tako hud germanizem („ist nicht“), kakor je „šče nikoli se ne je slovenščina predavala“, ali pa „razlogi so poznani“ (sind bekannt) namesti znani, — ostrupeno namestu ostrupljeno, — poprava „v kratkih iz prostega sukna sošitih hlačah“, bi bila boljša „v kratkih hlačah iz prostega sukna“, — „meni je rajši všeničak“ je hud germanizem namesti „jez imam rajši itd.; temuč se večidel napačno rabi namesti ampak; temoč in ampak v govoru nepopačenega slovenskega ljudstva ni eno. Toliko smo hotli le memogredé omeniti, v dokaz, da se človek lahko zmoti vsak. Ali bo gosp. Miklošič kaj več odgovoril zastran svojih „beril“, ne vémo.

Novičar iz raznih krajev.

Dunajski uradni časnik pretekle srede razglasa sklenjeno pogodbo miru. Obširno pismo obsega celih devet strani omenjenega časnika. Kakor vse novice bomo v prihodnjem listu tudi to svojim bralcem podali v kratkem posnetku. — Od 1. tega mesca je cena kuhinske soli nekoliko poskočila, pri centu za 25 krajev.; podražila se je pa, kakor razglas c. k. ministerstva dnarstva pravi, zato, ker od leta 1851 se je zlo podražilo pridelovanje njeno in ker so državne potrebine večje. — Od 1. rožnika se bo živinske soli kakor drugod tako tudi na Ogerskem, Horvaškem, Slavoniji, Vojvodini in Banatu po 1 fl. 40 kr. cent dobival. — Dosedanja prepoved, da iz avstrijskih dežel se ne smejo orožje in strelivo, solitar, žveplo in svinec nena Rusovsko ne na Turško, konji pa tudi nikamor drugod v ptuje dežele voziti, je bila 28. aprila preklicana, ker je vojske konec. — Lesene mašine za poljedelstvo, z železom le okovane, se smejo po višjem dovoljenju od 16. aprila iz ptujih dežel v naše cesarstvo proti odrajtvilu tiste nizke colnine upeljevati, ktera je postavljena za naj bornišo leseno robo po določbi tarife pod števil. 64. a. — Dunajska upnica (Creditbank) za kupčijstvo in obertnijstvo je oklicala 30. aprila, da je v djanje stopila, in se je ponudila vsem, ki je potrebujejo po 4. paragrafu njenih postav, po katerih daje posojila na zastavljene državne obligacije, na obligacije zemljišne odveze itd., se udeležuje mnogoterih obertnijskih naprav, fabrik itd. — Kakor smo iz začetka rekli, so znane sedaj pogodbe, pod katerimi je bil mir sklenjen v Parizu. Časnik „Independ. Belg.“ računi sedaj: koliko velja ta mir v dnarji, in pravijo, da francozka vlada je izdala 2000 milijonov frankov, angleška 2500 mil. brez vojskega premeta, od turške se vé le za 120 mil., rusovska je spraznila svoj zaklad in na pósito vzela 524 mil., avstrijska (za priprave na vojsko) 1600

mil. sardinska 80 mil. Če se tedaj smé omenjenemu časniku verjeti, velja mir 7000 mil. frankov gotovega dnarja (1 frank okoli 24 kr. našega dnarja). — Po ukazu rusovskega cara se ima vsih 337 družin, ki so bile lani v vojsko poklicane, domú spustiti; preden se bojo pa razpustile, bo vsak iz teh družin vprašan: ali bi ne hotel v versto armade za navadnih 25 let stopiti, za ktere se mu bo pa na dobro pripisal ta čas, ko je sedaj cara služil. — Neselrode, Menčikov in Černičev so odstopili od svojih služb, in njim bo sledilo še več za vojsko unetih višjih. Ko se je 16. januarja minister Neselrode branil roko za mirno spravo podati, je car rekel: „mnogi služabniki mojega očeta so se preživeli in se ne vejo ravnati po potrebah sedanjega časa“. Te besede so razumeli omenjeni možje in so odstopili. — Cesar Napoleon je ukazal, da se ima sin njegov kot „soldašk otrok“ zapisati v versto oficirjev 1. gardinega polka. — Francozka vlada je napravila, da naj po vsi državi se nabirajo darovi (naj manjši dar je določen na 5 centimov, naj večji na 25 cent.), da se bo kupil grad Marengo v Sardinii (v tisti okolici, kjer je bila sloveča vojska) in se poklonil cesarici in cesarjeviču na dan njegovega kersta.

Uzrok prestave sedeža serbskega patrijarha v Carigrad.

Národna serbska pesem.

(Konec.)

Ko cesaru drobna kniga dojde,
Vse zazove svoje kniževnike,
Ter se moli svecu Muhamedu
In turškemu postu ramazanu
Od prvega petka do družega.
Ko je bilo o petku drugemu,
Ni obstalo na izhodu sonce,
Več pustilo veliko vročino,
Vsa je htela izgoreti vojska;
Protekli so vodometi motni
Po Štambolu kot bujce ¹⁾ ker-

vave,
Uderla je Šarac voda hladna
Po Štambolu, da potone mesto.
Ko to vidi cesar od Štambola,
Knigo piše starčku patrijarhu:
„Oj Mikola, patrijarh častiti!
„Ti soberi vse svoje minihe,
„In popove, vlaške učenike,
„Pa mi dojdí do Štambola grada
„Ter se moli Bogu istinskemu
„In svojemu Kristu po zakonu.
„Ter se moli za nedeljo danov:
„Ti ustavi na izhodu sonce
„Ino beli mesec na zapadu;
„Naj vsahnejo mestni vodometi,
„Naj se kreno četiri planine,
„Vse četeri do Štambola grada,
„Pa čem ti se, starček, pokerstiti,
„Vse mošeje v cerkve premeniti
„In blago vse čem ti pokloniti.“
Kniga dojde starčku patrijarhu.
Kadar knigo patrijarh pregleda,
Berž pozove vsih dvanajst vla-

dikov
Ino zbere trideset minihov,
In trideset djakov samoukov,
Pa ti grejo do Štambola mesta,
Ter se mole Bogu velikemu
Od dne do dne za nedeljo dani.
Ko je bilo u sveto nedeljo,
Ondaj stane patrijarh častiti
Mahne s križem na četiri strane,
Ustavi se na izhodu sonce
Ino blede mesec na zapadu;

Presušijo mestni vodometi,
Ustavi se Šarac voda hladna,
Se pretrese zemlja po Štambolu,
Zaderhtajo ²⁾ mesta beli turni,
Zganejo se četiri planine:
Kamendara nad Štambolom gra-

dom,
Buhovica in Orehovica
In Kestena visoka planina,
Pa se čerči prikloniijo zemlji
Ino grejo do Štambola grada.
Ko to vidi cesar od Štambola,
Prepade se od Božje strahote,
Pa govori Čuprilič veziru:
„Verli sluga, Čuprilič vezire!
„Terči sluga k starcu patrijarhu,
„Naj ustavi četiri planine,
„Naj mi pusti mestne vodomete,
„Naj tečejo, kakor so prej tekli,
„Naj proteče Šarac voda hladna,
„Naj se gane od izhoda sonce,
„Ino blede mesec od zapada;
„Pa mu hočem činit zadušbino:
„Pismo čem dati patrijarhu,
„Da naj sodi rayno kot jaz sodim
„Poleg mene u Štambolu gradu;
„Hočem njemu dvore narediti
„Poleg svojih, še lepši od svojih,
„Na leto mu dati hočem blaga
„Na tovore, če dvanajst jih treba;
„In naj poje cerkva Rosalija
„U državi cara otmanskega.“
Kar poročil cesar patrijarhu
Vse povedal je Čuprilič starčku.
Ko to čuje patrijarh častiti,
Vse četiri ustavi planine,
Krenilo se od izhoda sonce
Ino sjajni mesec od zapada,
Protekli so mestni vodometi
In protekel Šarac voda hladna.
Kar car rekel, to je tud' učinil.
Kakor ondaj, tako dan današnji
Ondi serbski patrijarh stoluje.

Poslovenil Kobe.

¹⁾ Bujca pri belih Krajcih Regenbach. — ²⁾ Zaderhtati in zadergetati se rabi med belimi Krajci.